

» MES REIKALAUJAME,
KAD PREKYBOS
CENTRAI, NACIONALINĖS
VYRIAUSYBĖS IR
EUROPOS SĄJUNGA
IMTŪSI KONKREČIŲ
VEIKSMŲ SIEKIANČIUS
PAGERINTI DARBO

SĄLYGAS TREČIOJO
PASAULIO ŠALYSE BEI
SUMAŽINTI NEIGIAMĄ
TIEKIMO GRANDINIŲ
POVEIKĮ APLINKAI!«

Sandra Dusch,
Christliche Initiative Romero e.V.

CALLING FOR CHANGE
RAGINAME KEISTIS!

2015
Europos vystomojo
bendradarbiavimo metai

PAGRINDINĖ VEIKLA (2015-2017)

- Verslo Forumas EXPO parodoje Milane;
- Fotonuotraukų konkursas „Maisto vizija“ ir paroda visose ES šalyse;
- Pietinių pasaulio valstybių atstovų informaciniai turai Europos šalyse;
- Europos Veiksmo diena 2015 lapkričio 27 d.;
- Tyrimų studijos.
- Susisiekite su mumis:

WWW.SUPPLYCHANGE.ORG

➤ Vėjų Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras

Lydos g. 4, LT-44213
Kaunas

www.ecat.lt
ecat@ecat.lt

➤ Dizainas: www.yool.de

Šis dokumentas parengtas naudojantis Europos Sąjungos finansine parama. Šio dokumento turinys neišreiškia Europos Sąjungos pozicijos ir visa atsakomybė už turinį tenka Vėjų Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centrui.

ES PREKYBOS CENTRUOSE – 40 PROC. PRIVAČIŲ PREKĖS ŽENKLŲ PRODUKTŲ!

Svarbiausia Europos mažmenininkų strategija yra privačių prekės ženklų produktų gamyba. Prekybos tinklai užsisako daugiau privačių prekės ženklų produktų ir jais prekiauja, nei perka ir parduoda savarankiškų prekės ženklų produktų. ES prekybos centruose privačių prekės ženklų produktų pirkimo mastas išaugo iki 40 proc. ir yra didžiausias pasaulyje.

Prekybos centrų vaidmuo keičiasi: anksčiau jie buvo tik prekių pardavėjai, o šiandien gamina, reklamuoja ir parduoda savo produktus. Prekybos centrai privalo prisiimti atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus ir privačių prekės ženklų produktų tiekimo grandinės daromą poveikį aplinkai.

RAGINAME KEISTIS: GERBKIME ŽMOGAUS IR DARBO TEISES TIEKIMO GRANDINĖSE!

2011 m. JT Pagrindiniuose verslo ir žmogaus teisių principuose nurodoma, kad prekybos tinklai privalo prisiimti atsakomybę už darbuotojų darbo sąlygas tiekimo grandinėse. Prekybos tinklai turi pripažinti šiuos susitarimus, įtraukdami juos į savo elgesio kodeksus, ir užtikrinti, kad šie reikalavimai būtų įgyvendinti visose produktų tiekimo grandinėse. Europos Sąjungos institucijos ir šalių nacionalinės vyriausybės turi ratifikuoti šiuos susitarimus ir juos įgyvendinti savo teisės aktuose.

RAGINAME KEISTIS: MOKĖKIME DARBO UŽMOKESTĮ, KURIO PAKAKTŲ PRAGYVENTI!

Darbuotojams ir jų šeimoms turi būti suteikta galimybė oriai gyventi iš atlyginimo, kurį gauna gamindami maisto ir kitus produktus. Daugelyje šalių nustatyto minimalaus darbo užmokesčio nepakanka pagrindiniams darbuotojų poreikiams patenkinti. Prekybos centrai privalo užtikrinti, kad visiems jų produktų tiekimo grandinėse dirbantiems žmonėms būtų mokamas darbo užmokestis, kurio pakaktų pragyventi.

RAGINAME KEISTIS: NEPIKTNAUDŽIAUKIME PERKAMĄJĄ GALIA!

Europos mažmeninės prekybos tinklų bendrojo pirkimo procedūros sukėlė didelę perkamosios galios koncentraciją. Dabartiniai tiekėjai dažnai yra priklausomi vos nuo kelių klientų, kurie lengvai gali diktuoti pražūtingas gamintojams sąlygas: vienašališką kainų mažinimą, pataisas sutartyse atgaline data, paskutinę minutę keičiamus užsakymus ir kt. Reikia užkirsti kelią šiai nesąžiningai prekybos praktikai tiek kasdienėje prekybos centrų veikloje, tiek priimant privalomus ES teisės aktus.

RAGINAME KEISTIS: SUMAŽINKIME ŽALINGĄ POVEIKĮ APLINKAI!

Prekybos tinklai privalo dėti nuolatines aktyvias pastangas sumažinti neigiamą visų privačiais prekių ženklais pažymėtų produktų poveikį aplinkai visuose jų gyvavimo ciklo etapuose diegiant aplinkos apsaugos valdymo sistemas pagal tokius pripažintus standartus, kaip Europos aplinkosaugos vadybos ir audito sistema (angl. EMAS).

RAGINAME KEISTIS: NEŠVAISTYKIME IŠTEKLIŲ!

Prekybos tinklai pernelyg dažnai laikosi šiuolaikinių tendencijų vartoti daug išteklių. Dėl specialių pakuočių, transportavimo dideliais atstumais, šaldytų produktų gabenimo, nesezoninių vaisių ir daržovių produkcijos mažėja biologinė įvairovė, žymiai išauga energijos poreikiai ir į aplinką papildomai išmetama teršalų. Be to, dėl prekinės išvaizdos reikalavimų atsiranda daug maisto atliekų (pvz., bananų, kurių forma nėra ideali).

▼▼▼ KAS MES ESAMER ▼▼▼

